

Kamil Kędra, Anna Gazda

PLANOWANIE OCHRONY GRZYBÓW W OPARCIU O ICH SIEDLIKA – GŁOS W DYSKUSJI NAD OCHRONĄ GRZYBÓW I PROPOZYCJA METODY OCENY ICH ZAGROŻENIA

Habitat-oriented fungal conservation planning

ABSTRAKT: Artykuł przybliży zagadnienie modeli zasięgu gatunków i ich siedlisk oraz możliwości ich wykorzystania do celów planowania ochrony gatunków grzybów. Podano przykłady informacji o siedliskach grzybów oraz analizy dostępnych źródeł danych, a także wskazania do dalszego monitoringu.

SŁOWA KLUCZOWE: bioróżnorodność i ekologia lasu, gatunki zagrożone, modele siedlisk, modele rozmieszczenia gatunków, IUCN

ABSTRACT: The article focuses on the issue of habitat or species distribution models and their application in fungal conservation planning. The examples of information on fungal habitats were given as well as the methods of the analysis and additional guidelines for data collection.

KEY WORDS: forest biodiversity and ecology, threatened species, habitat models, species distribution models, IUCN

Wstęp

Grzyby charakteryzują się dużą liczbą gatunków (szacuje się, że w naturalnych ekosystemach na każdy gatunek rośliny przypada sześć gatunków grzybów (Mueller et al. 2004). Wiele z tych gatunków jest trudnych do oznaczenia w terenie. Co więcej, efemeryczność pojawu owocników może prowadzić do mylnego wniosku, że pewne gatunki są nieobecne w momencie, gdy istnieją niekorzystne warunki do wytwarzania owocników. Inwentaryzacje mykologiczne wymagają wielu lat intensywnej pracy.

Wymienione fakty przyczyniają się do niewystarczającego poznania tej grupy orga-

nizmów pod względem zagrożeń oraz prawdopodobieństwa wymarcia poszczególnych gatunków. Jednak, znane i liczne funkcje pełnione przez grzyby w ekosystemach są niewątpliwym powodem do dalszej pracy nad planowaniem ich ochrony. W związku symbiotyczne (mutualistyczne) z grzybami wchodzi blisko 85% gatunków roślin naczyniowych, współtworząc mykoryzy. Grzyby zapewniają dekompozycję materii organicznej, obieg substancji odżywczych, pełnią kluczową rolę w tworzeniu gleb, stanowią istotny składnik diety wielu kręgowców i bezkręgowców, ułatwiają kiełkowanie nasion (przez rozkład okrywy), a także pełnią inne funkcje, jak: produkcja antybiotyków bio-regeneracja